

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Staniszevska (spr.)

Sędziowie: SA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga

SA Marek Górecki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 listopada 2014 r.

wniosku R. S. o wydanie dalszego tytułu wykonawczego

w sprawie z powództwa A. B.

przeciwko R. M.

o zapłatę

na skutek zażalenia wnioskodawcy od postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 26 września 2014r., sygn. akt I Nc 134/12

postanawia :

uchylić zaskarżone postanowienie i wniosek przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

SSA M. Mazurkiewicz-Talaga SSA Ewa Staniszevska SSA M. Górecki

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd I instancji oddalił wniosek o wydanie dalszego tytułu wykonawczego w celu uzyskania przez wierzyciela wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości stanowiącej współwłasność dłużnika na kwotę należnych odsetek ustawowych, zasądzonych nakazem zapłaty z dnia 19 kwietnia 2012r., za okres od dnia 8 grudnia 2009r. do dnia złożenia wniosku o wpis hipoteki przymusowej.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że zgodnie z treścią art.793 k.p.c. wydanie dalszego tytułu wykonawczego możliwe jest jedynie „ w razie potrzeby prowadzenia egzekucji”. Tymczasem wpis hipoteki przymusowej nie jest środkiem egzekucyjnym lecz zabezpieczającym wykonanie zobowiązania. Nadto Sąd zauważył, że w aktach przedmiotowej księgi wieczystej znajduje się już odpis nakazu zapłaty oraz porozumienie o przeniesieniu na wnioskodawcę wierzytelności stwierdzonej tym nakazem, co umożliwia złożenie wniosku o wpis hipoteki przymusowej w zakresie odsetek w trybie zabezpieczenia.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 793 k.p.c. i wniósł o jego zmianę przez uwzględnienie wniosku, ewentualnie o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. Zwalczając stanowisko Sądu m.in. podał, że znajdujący się w aktach księgi wieczystej tytuł wykonawczy stanowił podstawę wpisu na kwotę obejmującą jedynie należność główną i koszty postępowania sądowego. W chwili obecnej zaś, dla dokonania wpisu hipoteki przymusowej na kwotę obejmującą także odsetki konieczny jest dalszy tytuł wykonawczy, na którym sąd obowiązany jest zaznaczyć, w jakim celu może być użyty.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art.109 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2013r., poz.707) wierzyciel, którego wierzytelność jest stwierdzona tytułem wykonawczym, określonym w przepisach o postępowaniu

egzekucyjnym, może na podstawie tego tytułu uzyskać hipotekę na wszystkich nieruchomościach dłużnika (hipoteka przymusowa). Jakkolwiek hipoteka przymusowa nie jest środkiem egzekucyjnym, a postępowanie wieczystoksięgowe nie może być zrównane z postępowaniem egzekucyjnym, to w świetle treści art.109 ust.1 u.k.w.h., w orzecznictwie nie budzi wątpliwości zasadność stosowania art.793 k.p.c. w przypadku potrzeby zabezpieczenia wykonania tytułu wykonawczego, tym samym skuteczności egzekucji, przez wpis hipoteki przymusowej (por. np. uzasadnienie do post. S.N. z dnia 24.10.2012r., III CZP 53/12). Odmienne stanowisko prowadziłoby do nieuprawnionego treścią art.109 ust.1 u.k.w.h. ograniczenia prawa wierzyciela do uzyskania wpisu hipoteki przymusowej w przypadku np. wykorzystania przez niego pierwszego tytułu wykonawczego do innego celu niż wpis hipoteki bądź posiadania przez dłużnika kilku nieruchomości.

Sąd I instancji powołując się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21.08.2013r. w sprawie II CSK 17/13 niesłusznie pominął, że przytoczone w nim argumenty odnosiły się do konkretnych okoliczności, a mianowicie sytuacji, w której wierzyciel dążył do uzyskania wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości, która nie stanowiła już własności dłużnika.

Pomimo podzielenia zarzutów skarżącego w omówionym wyżej zakresie, jego zażalenie nie mogło być uwzględnione.

Z akt sprawy nie wynika bowiem jasno, czy w aktach księgi wieczystej nr (...) znajduje się tytuł egzekucyjny w postaci odpisu nakazu zapłaty z dnia 19.04.2012r., czy tytuł wykonawczy w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nakazu zapłaty z dnia 19.04.2012r.

W swoim uzasadnieniu Sąd I instancji podał, że w aktach tych znajduje się odpis nakazu zapłaty. Wskazanie przy tym, że wnioskodawca może domagać się wpisu hipoteki w trybie zabezpieczenia było błędne, skoro nakaz zapłaty jako zrównany z mocą prawa z zarządzeniem tymczasowym wydanym przez sąd w postępowaniu zabezpieczającym, jest tytułem zabezpieczenia do czasu uprawomocnienia się nakazu. Sam skarżący w zażaleniu okoliczności tej jednoznacznie nie wyjaśnia operując raz pojęciem odpisu nakazu, innym razem pojęciem tytułu wykonawczego. We wniosku o wydanie dalszego tytułu wykonawczego wnioskodawca podał, że otrzymany wraz z postanowieniem o nadaniu klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego tytuł wykonawczy złożył Komornikowi Sądowemu w postępowaniu egzekucyjnym w sprawie o sygn. KM 147/14. Z akt jednak wynika, że wcześniej tytuł wykonawczy otrzymał także pierwotny wierzyciel (k – 14 i 21).

Jednoznaczne wyjaśnienie tej kwestii jest istotne, ponieważ istnienie w aktach księgi wieczystej tytułu wykonawczego czyniłoby w okolicznościach sprawy wnioski o wydanie dalszego tytułu wykonawczego niecelowym, a więc bezzasadnym. Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 31.01.2014r., II CSK 225/13 (LEX 1460722), dokumenty złożone wraz z wnioskami stanowiącymi ich podstawy, przechowywane są w aktach danej księgi wieczystej. Wykonując obowiązek badania treści księgi wieczystej sąd zapoznaje się z dokumentami znajdującymi się także w aktach tej księgi. Jeżeli zatem, rozpoznając wniosek o wpis sąd bada we wskazanym zakresie treść księgi wieczystej, to nie ma przeszkód, aby dokument już znajdujący się w aktach tej księgi nie mógł zostać wskazany jako podstawa kolejnego w niej wpisu. Wystarczające jest wówczas powołanie się na istnienie takiego dokumentu w aktach księgi wieczystej. Przedstawione stanowisko Sądu Najwyższego, Sąd Apelacyjny w pełni podziela.

Konieczność wyjaśnienia istotnej dla rozstrzygnięcia okoliczności faktycznej uzasadniała uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie wniosku do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 k.p.c. i art.13 § 2 k.p.c.

SSA M. Mazurkiewicz-Talaga SSA Ewa Staniszevska SSA M. Górecki